

Liturgie eerste vastenzondag door het jaar (B)

(21 februari 2021)

Kruisteken en Openingswoord

Pr. Op aswoensdag begon de veertigdagentijd. De profeet Joël riep ons toen op: "Scheur uw hart en niet uw kleren. Keer terug naar de Ene, uw God". Wij gaan de weg naar binnen naar het hart, naar de wortels. Wij staan in waarachtigheid en ontvangen leven in overvloed. Dit doet Jezus in de bergrede waarin hij het geweld in de kiem smooit: heb je vijand lief, bied je andere wang aan. Maskers vallen af, geen schone schijn. Vandaag start Broederlijk Delen haar campagne in solidariteit met alle partners in het Zuiden en in het bijzonder met CENDA in Bolivia, de boerenorganisatie COPMIKWI in Kwilu, Congo en Theater Day Productions in Gaza, Palestina. Gaan naar het hart is geen individueel gebeuren. Het is een gezamenlijke opdracht voor de hele gemeenschap: samen structurele veranderingen mogelijk maken. Een ketting met schakels, symbool voor ons zoeken naar wat verbindt, wordt aangebracht. Welkom in de naam van de +Vader, Zoon en heilige Geest.

Gebed om ontferming

- Pr.** Omdat wij niet altijd even vastberaden blijken in het maken van positieve keuzes en het vaak moeilijk hebben om voorrang te geven aan wat wezenlijk en belangrijk is in ons leven, vragen wij om vergeving.
- Omdat wij niet zorgzaam omspringen met water en energie, en niet stilstaan bij de waarde van uw schepping. **Heer, ontferm U over ons.**
 - Wij horen hoe mensen aan onze deuren kloppen, maar we geven houden onze deuren gesloten omdat we voorrang geven aan onszelf. **Christus, ontferm U over ons.**
 - Wij hebben weet van uw droom met deze wereld, en met onze mond belijden wij ook dat geloof, maar we steken onze handen er niet voor uit de mouwen. **Heer, ontferm U over ons.**
- Pr.** Moge God zich over ons ontfermen en ons met zachtmoedige hand geleiden op de weg van liefde en nieuw leven. Amen.

Openingsgebed

Pr. Heer onze God, Uw hemel wijd en groot en deze aarde als draagvlak waarop we staan. U, Enige, toont ons uw trouw, uw liefde. Maar hoe is het met ons gesteld? Hoogdringend moet ons hart zich keren naar U en naar het meest kwetsbare om ons heen. Dat de geest van Jezus ons beroeren mag. We vragen het door hem die vanuit U leeft en ons voorgaat al onze dagen. Amen.

Eerste lezing (Gen 9, 8-15)

Dit zei God tot Noach en zijn zonen: 'Nu ga ik mijn verbond aan met u en met uw nageslacht en met alle levende wezens die bij u zijn, met de vogels en de viervoetige dieren, met alle dieren van de aarde die bij u zijn, met al wat uit de ark is gekomen, al het gedierte van de aarde.

Ik ga met u een verbond aan dat nooit meer enig levend wezen door het water van de vloed zal worden uitgeroeid en dat er zich nooit meer een vloed zal voordoen om de aarde te verwoesten.' En God zei: 'Dit is het teken van het Verbond dat Ik instel tussen Mij en u en alle levende wezens die bij u zijn, voor alle geslachten. Ik zet mijn boog in de wolken; die zal het teken zijn van het verbond tussen Mij en de aarde. Wanneer Ik op de aarde de wolken samenpak en de boog in de wolken zichtbaar wordt, dan zal Ik denken aan het verbond tussen Mij en u en alle levende wezens; alles wat leven heeft. De wateren zullen nooit meer zwellen tot een vloed om al wat leeft te verdelgen.'

Evangelie (Mc 1, 12-15)

In die tijd dreef de Geest Jezus naar de woestijn. Veertig dagen bracht Hij in de woestijn door, terwijl Hij door de satan op de proef werd gesteld. Hij verbleef bij de wilde dieren en de engelen bewezen Hem hun diensten. Nadat Johannes was gevangen genomen ging Jezus naar Galilea en verkondigde Gods Blijde Boodschap. Hij zei: 'De tijd is vervuld en het Rijk Gods is nabij; bekeert u en geloof in de Blijde Boodschap.'

Homilie

Door de grote poort zijn we de veertigdagentijd binnengegaan! Zoals Noach en heel zijn beestenboel de nieuwe wereld binnengingen, onder de schitterende regenboog door, zo gaan wij de woestijntijd in, de tijd van inkeer en soberheid, de tijd waarin we onszelf willen vernieuwen.

Het verhaal van Noach staat niet op zichzelf. We moeten het lezen in samenhang met de verhalen die voorafgaan in het boek Genesis. Vooraan, als eerste verhaal in onze bijbel staat het scheppingsverhaal. Dat scheppingsverhaal is als een soort van pedagogisch project van God: het schetst de wereld zoals God die droomt. Niet voor niets lezen we dit verhaal ook in de paasnacht. Het wordt er allemaal prachtig beschreven, bijna te mooi om waar te zijn. En inderdaad, even verder in ons boek Genesis loopt het helemaal mis. De mens wil machtiger als God worden in de toren van Babel. En later wordt de mens zelfs een Kaïn die zijn broer Abel niet langer duldt. In deze mens heeft God zich blijkbaar vergist. En daarom wil God een einde maken aan de schepping, door het verhaal van de zondvloed.

Het lijkt zo actueel te zijn: de coronapandemie als straf van God voor het zondig verleden van mensen. Onze verdorven wereld zou dan de verwarrende gebeurtenissen van onze tijd verklaren. Onze zonden als oorzaak van al die ellende die we vandaag meemaken. God die straft met een pandemie. Is dat de manier waarop de bijbel ons naar God en Jezus laat kijken? Het scheppingsverhaal is Gods grote droom, die ook Jezus probeert waar te maken. Daaraan spiegelt God en Jezus zich. God staat niet stil bij het verleden. God kijkt vooruit en wil nieuw maken, een nieuwe schepping: de bijbel staat vol van tekenen daarvan: water wordt wijn, zieken genezen, hongerigen krijgen voedsel, blinden zien, de voeten worden gewassen, Jezus die dienaar wordt. Deze coronacrisis is geen straf van God. Zo werkt God niet. Zo kijkt Jezus niet naar ons. God wil nieuw maken. God blijft ondanks alles trouw. En met Noach, de nieuwe adam, kan de schepping opnieuw beginnen.

Het verblijf van Jezus in de woestijn in het evangelie is ook de aanzet van een nieuw begin, van een nieuwe schepping. Jezus lijkt de 'nieuwe Adam', de nieuwe Noach: de bekroning van een nieuwe fase in het scheppingsgebeuren dat altijd verder gaat.

We kunnen de veertigdagentijd moeilijk beter beginnen dan met deze verhalen. De Blijde Boodschap bevestigt dat God ons leven wil. Een kleurrijk, schitterend, stralend leven. De regenboog van Noach is een teken dat God alle mensen wil verzamelen in zijn verbond.

Goede mensen: 40 dagen worden ons gegund, om te werken aan die nieuwe schepping. In de paasnacht lezen we opnieuw het scheppingsverhaal. Het is aan ons om die droom van God een beetje waar te maken. Misschien mogen we af en toe eens naar de hemel kijken. De regenboog van Gods trouw staat er nog altijd. Alleen, we moeten hem willen zien.

Marc Verwaeren, *pastoor-deken*

Voorbeden

Pr. We staan voor een tijd van bezinning en gebed, van vasten en ommekeer, van solidariteit. Bidden we tot God, onze gids op deze weg:

- We verlangen naar een gemeenschap waar niemand vasthangt aan uiterlijk vertoon en angst heeft om wat anderen zullen zeggen, vragen of doen. **Laat ons bidden.**
- We verlangen naar een wereld waar vasten geen leeg begrip is, maar teken van oprechte solidariteit; in het bijzonder met CENDA in Bolivia, de boerenorganisatie COPMIKWI in Congo en Theater Day Productions in Gaza (Palestina), partners van Broederlijk Delen. **Laat ons bidden.**
- Bidden we om daadkracht en positieve motivatie om vanuit stilte en bezinning te werken aan structurele veranderingen, zodat een betere samenleving werkelijkheid wordt. **Laat ons bidden.**

Gebod over de gaven

Pr. Aan U, die deze aarde draagt en stuwt, die ons wilt bezielen met uw liefde, aan U bieden wij deze vruchten van uw schepping aan en spreken daarmee onze bereidheid uit om te leven verbonden met U, samen met Jezus die ons daarin voorgaat vandaag en alle dagen die ons gegeven zijn. Amen.

Onze Vader

Pr. Laten wij nooit vergeten hoe Jezus ons leerde bidden: met Hem, mogen wij ons richten tot zijn Vader die ook onze Vader wil zijn: **Onze Vader,....**

Vredewens

Pr. Wanneer wij richtingloos ronddwalen in de woestijn, bemoedig ons dan met uw Woord, Heer. Wanneer ons engagement telkens opnieuw op de proef wordt gesteld, wees ons dan nabij met uw genade. Blijf het steeds opnieuw herhalen dat de tijd rijp is, dat uw Rijk ophanden is als wij uw Blijde Boodschap van vrede aan elkaar willen doorgeven. Dan zullen wij één zijn in uw naam. Die vrede van de Heer zij altijd met u.

Uitnodiging tot de communie

Pr. De Heer geeft Zichzelf als Brood opdat wij het in de woestijn van het leven zouden kunnen uithouden. Tegelijk laat Hij ons delen in de Goede Boodschap dat onze God een God van liefde is. Zie het Lam Gods...

Bezinning na de communie

Vasten. Niet nog meer, nog groter. Maar net andersom. In kleine dingen vreugde kennen. En die uitstralen als mens van vuur, van deemoed en van aarde. Vasten, Tot het aan je ziel knaagt. En het diepste weten weer is blootgelegd. Zodat geen ander brood door onze handen gaat dan het gedeelde. Vasten. Hongeren naar kwaliteit om vaste grond te vinden. En voetje voor voetje de lange weg te leren gaan van leven door sterven naar duizendvoudig leven. (*Kris Gelaude*)

Slotgebed

Pr. Liefhebbende God, wij hebben uw Blijde Boodschap gehoord. Geef dat wij ook in het dagelijkse leven mogen beseffen dat wij ook uw naam eer aan doen als wij de minste van de mensen dienen. Gij die leeft met en voor ons, vandaag en alle dagen van ons leven. Amen.

Zending en zegen

Pr. Veertig dagen was Jezus in de woestijn om vertrouwd te worden met wat God van Hem verwachtte. Veertig dagen zijn ook wij onderweg naar Pasen waarin wij ruimte mogen en kunnen scheppen voor wat God aan ons hart te zeggen heeft. Moge de hemel ons daartoe barmhartig zegenen, in de naam van + de Vader, de Zoon en de H. Geest. Amen.